

คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

Characteristics of Professional Administrators Affecting the Effectiveness of School Administration

Under Udonthani Primary Educational Service Area Office 3

ภาณุวัฒน์ จันทะวงค์¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์² ดร.บดินทร์ นารถโคษา³

Panuwat Jantawong¹ Asst. Prof. Dr.Jinda Lapho² Dr.Bodin Nardkosa³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ หาอำนาจพยากรณ์ และหาแนวทาง การพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซี และมอร์แกนได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ จำนวน 334 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 352 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 114 คน และครูผู้สอน จำนวน 238 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพและแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการ บริหารงานโรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานและขนาดของโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

5. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพโดยรวม (X) และประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนโดยรวม (Y) พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.86$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Lecturer Master of Education Program in Educational Administration and Doctor of Education Program in Educational

Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³ข้าราชการบำนาญ

³Pensioner

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ภาณุวัฒน์ จันทะวงค์, Panuwat_work@hotmail.com

รับเมื่อ 22 มีนาคม 2567 แก้ไข 22 พฤษภาคม 2567 ตอรับ 24 พฤษภาคม 2567

6. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน (Y) มีจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านทักษะการบริหารจัดการ ด้านภาวะผู้นำ และด้านคุณธรรม จริยธรรม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถรวมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนได้ร้อยละ 77 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.17

ABSTRACT

This research were a simple regression research. The purpose of this research were to study, compare, find relationships, find predictive power, and find guidelines for developing professional executive characteristics that affect the effectiveness of educational administration under the Office of the Udon Thani Primary Educational Service Area 3. The sample group used in this research includes educational administrators and teachers in schools under the Office of the Udon Thani Primary Educational Service Area 3 for the 2023 academic year. The sample size was determined using the sample size determination table of Krejcie & Morgan, resulting in a minimum sample size of 334 people. However, this research used a sample size of 352 people, consisting of 114 administrators and 238 teachers. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire, including a questionnaire on professional executive characteristics with a discriminant value between .474 – .913 and a reliability value of .979, and a questionnaire on the effectiveness of school administration with a discriminant value between .589 – .792 and a reliability value of .974. The statistics used to analyze the data include frequency, percentage, mean, standard deviation, and t – test.

The findings were as follows:

1. The overall professional leadership characteristics were at the highest level.
2. The overall school administration effectiveness was at the highest level.
3. The professional leadership characteristics classified by position status, school size were not different, while classified by work experience were statistically significantly different at the .05 level.
4. The school administration effectiveness classified by position status, work experience and school size were not different.
5. The overall professional leadership characteristics (X) and the overall school administration effectiveness (Y) were highly positively correlated ($r_{xy} = .86$) at the .01 level of statistical significance.
6. There were 4 aspects of professional leadership characteristics that could predict school administration effectiveness (Y)–vision, management skills, leadership, and virtues & ethics–which were statistically significant at the .01 level. Together they could predict 77% of the variance in school administration effectiveness, with a standard error of estimate of ± 0.17 .

Keywords: Characteristics of Professional Administrators, Effectiveness of School Administration

กุ่มิหลัง

ช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา นับตั้งแต่โลกก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงและผันแปรอย่างรวดเร็วของโลก ส่งผลให้สภาพสังคม การเมือง และเศรษฐกิจที่ผู้คนคุ้นเคยเปลี่ยนไป ทำให้ทุกคนต่างมุ่งไปที่การศึกษาซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคน (วัฒนาพร ระบุทุกข์, 2563, หน้า 8 – 9)

การบริหารจัดการศึกษาจำเป็นต้องมีผู้บริหารจะต้องมีความเป็นผู้นำมืออาชีพ ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยดีและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นมืออาชีพเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ ผู้บริหารมืออาชีพคือความหวังของการศึกษาไทยเป็นความหวังสำหรับเยาวชนผู้เป็นอนาคตของชาติและสังคมไทยโดยรวม (พินดา ไสตสงค์, 2560 หน้า 3) นอกจากนี้ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนเป็นการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารให้บรรลุเป้าหมาย ใช้การจูงใจให้บุคคลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการคิดร่วมตัดสินใจร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานให้มีคุณภาพสูงสุด (นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ, 2560, หน้า 17)

จากเหตุผลและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคูณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

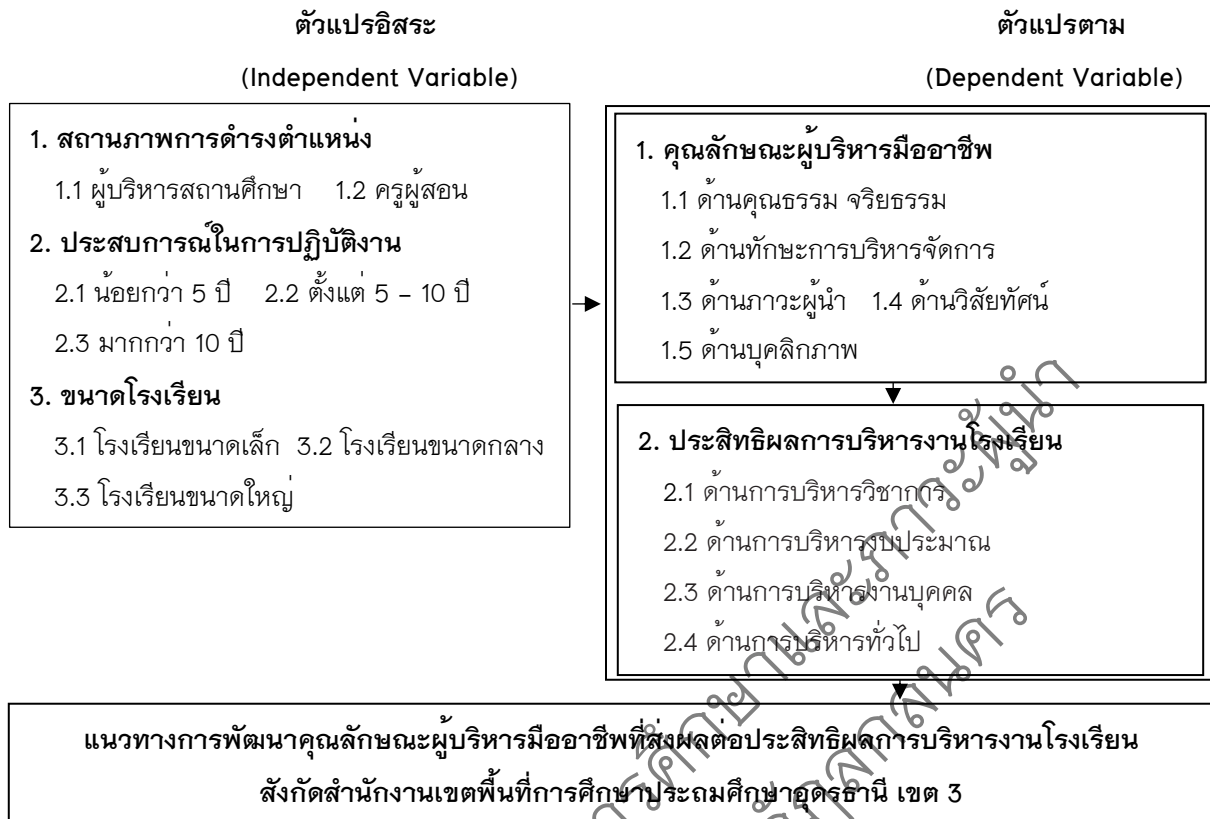
คำถามการวิจัย

1. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอยู่ในระดับใด
3. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
4. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
5. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร
6. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพตัวใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
7. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
6. เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
7. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2566 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 203 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,314 คน รวมทั้งสิ้น 2,517 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 203 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 334 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 352 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 114 คน และครูผู้สอน จำนวน 238 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ชุด และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 44 โรงเรียน แบบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวน 57 โรงเรียน และส่งแบบแบบสอบถาม แสแกน QR Code รูปแบบ Google forms ทางระบบสนับสนุนการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 13 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 114 โรงเรียน การหาแนวทางพัฒนา) โดยจัดทำแบบสัมภาษณ์ เพื่อไปหาแนวทางในการพัฒนาโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติที่ ชนิด Independent Samples ค่าสถิติเอฟ แบบความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ่ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณที่ละขั้นตอน

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 สรุปผลได้ดังนี้

1. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียนมีดังนี้
 - 3.1 คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
 - 3.2 คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - 3.3 คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันไม่แตกต่างกัน
4. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
5. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพโดยรวม (X) และประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนโดยรวม (Y) พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.86$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน (Y) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ (X_4) ด้านทักษะการบริหารจัดการ (X_2) ด้านภาวะผู้นำ (X_3) และด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_1) ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนได้ร้อยละ 77 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.17
7. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ด้านที่ต้องนำไปหาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ มีจำนวน 4 ด้านต้องนำไปหาแนวทางการพัฒนาได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ (X_4) ด้านทักษะการบริหารจัดการ (X_2) ด้านภาวะผู้นำ (X_3) และด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_1)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลตามสมมติฐานของการวิจัยและผลการวิจัย ดังนี้

1. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสิทธิณี ประภัทร (2564, หน้า 91) ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับ

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปิยะวรรณ คัดโสดา (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ราม เรือนทองดี (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยการบริหารงาน แบบมีส่วนร่วมที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ในระดับมาก

3. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน มีผลการทดสอบดังนี้

3.1 คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุดารัตน์ สุริยะ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้ที่มีสถานภาพตำแหน่งที่ต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เลิศณรงค์ นามวงศ์ชัย (2562, หน้า 99) ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษณ ศรีทรัพย์ (2565, หน้า 216) ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ที่แตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3.2 คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

จิรวุฒิ โชติศิริพงษ์ (2564, หน้า 110 – 111) ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเลิศณรงค์ นามวงศ์ชัย (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษณ ศิริทรัพย์ (2565, หน้า 216) ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน มีผลการทดสอบดังนี้

4.1 ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรนาถ ชมพูยรัตน์ (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพ ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษณ ศิริทรัพย์ (2565, หน้า 216) ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ที่แตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

4.2 ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขจรศักดิ์ ว่องไว (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูพาน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษณ ศิริทรัพย์ (2565, หน้า 216) ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผล

การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

4.3 ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขจรศักดิ์ ว่องไว (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษณ ศิริทรัพย์ (2565, หน้า 216) ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

5. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .86$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นที กอบการณา (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษณ ศิริทรัพย์ (2565, หน้า 216) ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ (X) และประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา (Y) โดยรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .875 ($r_{xy} = .875$)

6. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 5 ด้าน มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน (Y) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ .39 ด้านทักษะการบริหารจัดการ (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ .26 ด้านภาวะผู้นำ (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ .21 และด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ .14 ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ได้ร้อยละ 77 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.17 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวัชร จตุพร (2563, หน้า 26) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1 สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการทำงานของครูโดยรวมได้ร้อยละ 45.3 มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) มีความรู้ทางวิชาการบริหารศาสตร์ 2) มีทักษะ

ในการวิจัยสั่งการ และ 3) มีวิสัยทัศน์ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษณ ศิริทรัพย์ (2565, หน้า 216 – 217) ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา จำนวน 6 ด้าน มีคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ กว้างไกล ด้านภาวะผู้นำและเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านทักษะการบริหารจัดการที่ดีแบบผู้บริหารยุคใหม่ และด้านทักษะการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ จำนวน 1 ด้าน ที่ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ ด้านวิสัยทัศน์ ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัด เช่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ควรจัดอบรม ประชุม สัมมนาหรือสวดแทรกเนื้อหาการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ด้านดังกล่าวในการประชุม ประจำเดือนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า มีประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนา และส่งเสริมประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน เพื่อให้โรงเรียนมีศักยภาพในด้านดังกล่าว ซึ่งสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพงานสถานศึกษา

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า มีคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหาร สถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านทักษะการบริหารจัดการ ด้านภาวะผู้นำ และด้านคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพด้านดังกล่าว และนำมาใช้ในการพัฒนา คุณภาพการบริหารสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เช่น ภาวะผู้นำครู ภาวะผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง บุคลิกภาพทาง สังคม บุคลิกภาพทางสติปัญญา การสร้างแรงจูงใจ เป็นต้น เพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพและเป็นประโยชน์ต่อ การบริหารงานภายในสถานศึกษาต่อไป

2.2 ควรศึกษาและพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา ด้วยวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือวิจัยและพัฒนา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารมือ อาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 และเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณพงษ์ ศรีทรัพย์. (2565). คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จิรวุฒิ โชติถิรพงศ์. (2564). คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. วารสารมหาจุฬาริชาการ, 4(1), 176 – 187.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- ปิยะวรรณ คิตโสดา. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พนิดา โสตสงค์. (2560). คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของครูสาขาเขตระยอง 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราม เรือนทองดี. (2563). การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัด พระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เลิศณรงค์ นามวงศ์ชัย. (2562). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วัฒนาพร ระจับทุกข์. (2563). สมรรถนะเด็กไทยในยุคโลกพลิกผัน (VUCA World) Thai Learners' Key Competencies in a VUCA World. คุรุสภาวิทยากร JOURNAL OF TEACHER PROFESSIONAL DEVELOPMENT, 1(1), 8 – 18.
- สิทธิณี ประภัตร. (2564). คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สุดารัตน์ สุริเย (2559). คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.